

**SV**

**SV**

**SV**



EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 24.9.2008  
SEK(2008) 2487

**KOMMISSIONENS ARBETSDOKUMENT**

**Åtföljande dokument till**

**Förslag till Europaparlamentets och rådets direktiv om förenkling av bestämmelserna i det tredje och det sjätte bolagsrättsdirektivet**

**Konsekvensbedömning**

**SAMMANFATTNING**

{COM(2008) 576}  
{SEC(2008) 2486}

## Sammanfattning

### 1. INLEDNING

Kommissionen lanserade 2007 ett initiativ för genomgripande förenklingar inom områdena bolagsrätt, redovisning och revision. Initiativet bidrar på ett betydande sätt till den mer övergripande agendan för bättre lagstiftning/förenkling och framför allt till minskningen av de administrativa bördorna för europeiska företag.

Ett första förslag till ett direktiv om förenkling av det tredje och det sjätte bolagsrättsdirektivet när det gäller inhemska fusioner och delningar ingick i det första förslagspaketet som utarbetades enligt ett påskyndat förfarande och antogs av kommissionen i mars 2007. Syftet med förslaget var att avskaffa kravet på ett sakunnigutlåtande i samband med fusioner eller delningar av aktiebolag om alla aktieägare i de berörda bolagen avsäger sig rätten till ett sådant utlåtande. Direktivet antogs av Europaparlamentet och rådet den 13 november 2007.<sup>1</sup>

Den 10 juli 2007 antog kommissionen ett meddelande (nedan kallat ”meddelandet”) med fler idéer till hur det bolagsrättsliga regelverket kan förenklas, bl.a. fler förslag om förenkling av det tredje och det sjätte bolagsrättsdirektivet.<sup>2</sup>

Meddelandet välkomnades av rådet (konkurrenskraft) den 22 november 2007 och av Europaparlamentet den 21 maj 2008. Europaparlamentet betonade att hänsyn måste tas till intressena hos alla berörda parter – investerare, ägare, långgivare och anställda – och att subsidiaritets- och proportionalitetsprinciperna måste följas.<sup>3</sup>

Kommissionens uppmaning till berörda parter att senast i oktober 2007 inkomma med skriftliga synpunkter hörsammades dessutom av regeringarna i 18 medlemsstater och 1 EES-land samt av 110 andra berörda parter ( däribland europeiska organ och sammanslutningar) från sammanlagt 23 länder, varav 22 medlemsstater. En rapport om de reaktioner som mottogs finns på webbplatsen för generaldirektoratet för inre marknaden och tjänster (GD MARKT): [http://ec.europa.eu/internal\\_market/company/simplification/index\\_en.htm](http://ec.europa.eu/internal_market/company/simplification/index_en.htm).

De administrativa kostnader som uppstår till följd av informationsskyldigheten i det tredje och det sjätte bolagsrättsdirektivet uppskattades i samband med den omfattande beräkning som är en viktig del av kommissionens handlingsplan för beräkning av administrativa kostnader och minskning av de administrativa bördorna<sup>4</sup>. Rapporten om denna beräkning, som baseras på EU:s ”standardkostnadsmodell”, överlämnades i slutet av juni 2008.<sup>5</sup> Högnivågruppen av oberoende intressenter<sup>6</sup> rådfrågades samtidigt som konsortiet Deloitte/Rambøll/Capgemini utförde beräkningarna. I sitt yttrande av den 10 juli 2008 stöder gruppen kommissionens plan

---

<sup>1</sup> Europaparlamentets och rådets direktiv 2007/63/EG av den 13 november 2007 om ändring av rådets direktiv 78/855/EEG och 82/891/EEG med avseende på kravet på ett utlåtande från en oberoende sakkunnig vid en fusion eller en delning av aktiebolag, EUT L 300, 17.11.2007, s. 47.

<sup>2</sup> Meddelande från kommissionen om ett förenklat företagsklimat på områdena bolagsrätt, redovisning och revision (KOM(2007) 394), ännu ej offentliggjort i EUT.

<sup>3</sup> Betänkande A6-0101/2008.

<sup>4</sup> KOM(2006) 689 slutlig, EUT C 78, 11.4.2007, s. 9.

<sup>5</sup> Även om rapporten har överlämnats i slutlig version kan det i dagsläget inte uteslutas att mindre ändringar kommer att göras i den version som slutligen kommer att offentliggöras.

<sup>6</sup> Se [http://ec.europa.eu/enterprise/regulation/better\\_regulation/high\\_level\\_group\\_is\\_en\\_version.htm](http://ec.europa.eu/enterprise/regulation/better_regulation/high_level_group_is_en_version.htm).

att föreslå åtgärder för att minska de administrativa bördor som är en följd av det tredje och det sjätte direktivet.

Rapporten om beräkningen är det viktigaste underlaget för konsekvensbedömningen. Andra informationskällor är medlemsstaternas svar på frågor från GD MARKT och sammanfattningen av reaktionerna på meddelandet av den 10 juli 2007.

## **2. SUBSIDIARITET**

Åtgärder på EU-nivå är nödvändiga i den mån de skyldigheter som medför administrativa bördor är en följd av EU:s direktiv. Under dessa omständigheter måste EU-bestämmelserna ändras för att minska de administrativa bördorna. Åtgärder på EU-nivå är därför motiverade.

## **3. MÅL**

Syftet med detta initiativ, som förutses i det rullande förenklingsprogram som kommissionen ska anta 2008<sup>7</sup>, är att stärka EU-företagens konkurrenskraft genom att minska de administrativa bördor som följer av bestämmelserna i det tredje och det sjätte direktivet när detta kan ske utan att skada andra berörda parter intressen.

Detta initiativ syftar särskilt till att

- minska rapporteringskraven på EU-nivå i samband med fusioner och delningar för att ge medlemsstaterna och företagen större handlingsfrihet att bestämma vilka utlåtanden som verkligen är nödvändiga i det enskilda fallet,
- undanröja bestämmelser som leder till dubbelrapportering och därför ger upphov till onödiga kostnader för företagen,
- anpassa bestämmelser om offentliggörande och information till den tekniska utvecklingen, vilket även ska ske av allmänna miljöhänsyn, och
- se till att bestämmelserna i dels det tredje och det sjätte direktivet, dels de ändringar som på senare tid har gjorts i gemenskapens övriga regelverk, överensstämmer med varandra, särskilt bestämmelserna om borgenärsskydd i det tredje, det sjätte och det andra direktivet.

## **4. PROBLEMDEFINITION, ALTERNATIV OCH KONSEKVENSER**

Det tredje och det sjätte direktivet innehåller i nuläget ett antal detaljerade rapporteringskrav som företag som är inblandade i fusioner och delningar måste uppfylla och som medför betydande kostnader för dem. När kraven i dessa två direktiv kombineras med det andra bolagsrättsdirektivet om aktiebolags kapital kan det i vissa situationer uppstå ännu fler kostnader. De sätt som föreskrivs i direktiven för att ge aktieägarna närmare information om transaktionerna utformades dessutom för 30 år sedan och tar därför inte hänsyn till dagens tekniska möjligheter. Ändringar i andra direktiv som har gjorts de senaste åren, särskilt i det

---

<sup>7</sup> Den andra lägesrapporten om strategin för förenkling av lagstiftningen, Bilaga 1, "Revision of the company law, accounting and auditing acquis" (COM(2008)33, ej offentliggjort i Europeiska unionens officiella tidning, s. 23).

andra bolagsrättsdirektivet beträffande borgenärsskydd, har slutligen lett till en bristande överensstämmelse mellan de olika direktiven.

Mot bakgrund av denna problemdefinition kan förenklingsåtgärderna inriktas på följande tre områden:

- (1) Rapporteringskrav i samband med fusioner och delningar.
- (2) Skyldigheter när det gäller offentliggörande och dokumentation gentemot särskilt aktieägarna.
- (3) Bestämmelser om borgenärsskydd.

Effekterna av de olika handlingsalternativen bedömdes utifrån följande kriterier: minskning av de administrativa bördorna för företag, effekter för inhemska och utländska aktieägares rättigheter, effekter för borgenärer och andra berörda parter (t.ex. anställda), miljöpåverkan och överensstämmelse med andra direktiv.

Slutsatsen i konsekvensbedömningen är att de potentiella totala kostnadsbesparingarna av de rekommenderade alternativen när det gäller administrativa bördor grovt kan uppskattas till omkring 172 miljoner euro/år. Detta skulle innebära en minskning av administrativa bördor med omkring 9,15 % när det gäller bolagsrätten och med omkring 1,23 % av de totala administrativa bördorna inom bolagsrätt, redovisning och revision.

#### 4.1. Rapporteringskrav

Rapporteringskraven i det tredje och det sjätte direktivet omfattar ledningens skyldighet att upprätta en skriftlig redogörelse i vilken fusionen/delningen bedöms från rättslig och ekonomisk synpunkt, utlåtande av en oberoende sakkunnig om i synnerhet det föreslagna utbytesförhållandet och en redovisning, om årsbokslutet är mer än sex månader gammalt. Dessa handlingar ska läggas fram inför den bolagsstämma som fattar beslut om fusionen eller delningen.

När det gäller ledningens **skriftliga redogörelse**, anges i beräkningsrapporten att de totala administrativa kostnaderna i EU 27 för **fusioner** uppgår till omkring 7,79 miljoner euro/år, varav 25 % beräknas utgöra kostnader för att hålla verksamheten i gång som vanligt, vilket innebär att den administrativa bördan beräknas till omkring 5,84 miljoner euro/år.

När det gäller **delningar** uppgår motsvarande totala kostnader till omkring 7,98 miljoner euro/år, men denna siffra omfattar bara 23 medlemsstater.<sup>8</sup> Om kostnaderna för delningar i de fyra medlemsstater som saknas antas vara ungefär lika stora som för fusioner kan de totala kostnaderna för delningar beräknas uppgå till 8,89 miljoner euro/år och den administrativa bördan till 6,67 miljoner euro/år.

När det gäller **utlåtandet av en oberoende sakkunnig** om fusions- eller delningsplanen beräknas den årliga administrativa bördan uppgå till omkring 248,15 miljoner euro för **fusioner**, och till omkring 81,17 miljoner euro för **delningar**. Konsortiet beräknar att dessa

---

<sup>8</sup> De medlemsstater som saknas är DK, HU, IE och NL.

bördor kommer att minska med omkring 170,09 miljoner euro när direktiv 2007/63 väl har införlivats<sup>9</sup>.

I konsekvensbedömningen beräknas den administrativa bördan av att upprätta en **redovisning** uppgå till minst 1,28 miljoner euro/år.

Dessa siffror visar att rapporteringskraven leder till stora administrativa bördor för företagen.

Den första fråga som måste ställas är därför om dessa rapporteringskrav är absolut nödvändiga i sin nuvarande form. Hänsyn måste också tas till att dessa kostnader stiger ännu mer när ett av företagen måste finansiera affären genom att öka sitt kapital eller när ett nytt företag bildas som ett led i affären, eftersom detta leder till ytterligare rapporteringskrav enligt det andra bolagsrättsdirektivet. Det är slutligen nödvändigt att undersöka i vilken grad möjligheten för medlemsstaterna att sänka rapporteringskraven i vissa situationer utnyttjas. När en fusion/delning involverar ett moderbolag och ett dotterbolag som det förstnämnda bolaget äger till 100 % eller åtminstone 90 %, är det enligt direktiven under vissa omständigheter redan möjligt för medlemsstaterna att sänka rapporteringskraven som följer av det tredje och det sjätte direktivet. Inte alla medlemsstater utnyttjar emellertid denna möjlighet i nuläget.

I konsekvensbedömningen fastställs möjliga förenklingsåtgärder för att angripa detta problem på tre områden:

- (4) Åtgärder som riktar sig till alla aktiebolag.
- (5) Åtgärder som rör företag som bildas eller ökar sitt kapital i samband med en fusion eller delning.
- (6) Åtgärder rörande förenklade fusioner och delningar mellan moderbolag och dotterbolag.

#### *4.1.1. Åtgärder som riktar sig till alla aktiebolag*

Fyra alternativ presenteras när det gäller den första handlingslinjen som handlar om de nuvarande rapporteringskraven som helhet:

- Alternativ 1: Ingen ändring av nuvarande politik.
- Alternativ 2: Införa en möjlighet för aktieägare att avsäga sig rätten till en skriftlig redogörelse av ledningen och till en redovisning, antingen enhälligt eller genom majoritetsbeslut.
- Alternativ 3: Begränsa rapporteringskraven i direktiven så att de endast gäller medelstora och stora eller börsnoterade företag.
- Alternativ 4: Upphåva rapporteringskraven i direktiven.

I konsekvensbedömningen dras slutsatsen att alternativ 2 är det bästa, eftersom man då undviker negativa effekter för aktieägarna men ändå uppnår en del kostnadsbesparingar för de

---

<sup>9</sup> Tidsfristen för införlivandet är den 31 december 2008.

berörda företagen. Alternativ 1 skulle inte leda till några ytterligare besparingar för företagen efter det att direktiv 2007/63 har införlivats, medan alternativ 3 och 4 förmodligen skulle få alltför negativa effekter för aktieägarna. Med de två sistnämnda alternativen skulle det dessutom finnas en risk att de nationella bestämmelserna skulle vara olika för inhemska fusioner respektive gränsöverskridande fusioner, vilka regleras genom det tionde direktivet<sup>10</sup>.

Utöver åtgärderna under alternativ 2 föreslås dessutom att kravet på redovisning ska avskaffas om företaget har upprättat ett halvårsbokslut i enlighet med direktivet om insynskrav.

De totala kostnadsbesparingarna av dessa åtgärder beräknas uppgå till omkring 7,12 miljoner euro/år.

#### *4.1.2. Åtgärder som rör företag som bildas eller ökar sitt kapital i samband med en fusion eller delning*

Denna handlingslinje inriktas på de dubbla kraven på utlåtanden av en sakkunnig som följer av bestämmelserna i dels det sjätte direktivet, dels det andra direktivet om aktiebolags kapital, i fall där affären är kopplad till bildandet av ett nytt företag eller till en ökning av kapitalet i det mottagande företaget. Beträffande fusioner och offentliga erbjudanden innehåller det andra direktivet en möjlighet för medlemsstater att undanta företag från direktivets krav på ett sakkunnigutlåtande om apportegendom.

Tre alternativ läggs fram:

- Alternativ 1: Ingen ändring av nuvarande politik.
- Alternativ 2: Införa en möjlighet för medlemsstaterna att bevilja undantag från rapporteringskravet i det andra direktivet om ett sakkunnigutlåtande upprättas vid en delning.
- Alternativ 3: Införa ett obligatoriskt undantag från rapporteringskravet i det andra direktivet vid fusioner, offentliga erbjudanden och delningar.

I konsekvensbedömningen dras slutsatsen att alternativ 2 är det bästa. Medan alternativ 1 innebär att den dubbla rapporteringen skulle fortsätta, skulle alternativ 3 inte ge medlemsstaterna någon handlingsfrihet att anpassa förfarandena enligt nationell lagstiftning till företags och aktieägars specifika behov. En sådan handlingsfrihet förefaller emellertid vara meningsfull eftersom innehållet i utlåtandena enligt dels det tredje och det sjätte direktivet, dels det andra direktivet inte är helt identiskt.

De potentiella kostnadsbesparingarna av alternativ 2 beräknas uppgå till 3,26 – 9,43 miljoner euro/år, beroende på hur många medlemsstater som kommer att utnyttja denna möjlighet.

---

<sup>10</sup> Europaparlamentets och rådets direktiv 2005/56/EG av den 26 oktober 2005 om gränsöverskridande fusioner av bolag med begränsat ansvar, EUT L 310, 25.11.2005, s. 1

#### 4.1.3. Åtgärder rörande förenklade fusioner och delningar mellan moderbolag och dotterbolag

Den tredje handlingslinjen avser den möjlighet som medlemsstaterna för närvarande har att bevilja undantag från kravet på att en bolagsstämma ska hållas och på vissa rapporterings- och informationskrav om fusionen eller delningen äger rum mellan moderbolag och deras dotterbolag. Det är för närvarande bara ungefär en tredjedel av medlemsstaterna som utnyttjar denna möjlighet till fullo.

I konsekvensbedömningen fastställs tre alternativ:

- Alternativ 1: Ingen ändring av nuvarande politik.
- Alternativ 2: Avskaffa medlemsstaternas möjligheter när det gäller förenklade fusioner och delningar.
- Alternativ 3: Se till att medlemsstaterna blir skyldiga att erbjuda sina företag möjligheten att göra en förenklad fusion eller delning.

Slutsatsen är att alternativ 3 är det bästa eftersom inget av de andra två alternativen sannolikt skulle leda till en förändring på medlemsstatsnivå. De potentiella besparingarna av detta alternativ beräknas uppgå till omkring 153,49 miljoner euro/år.

#### 4.2. Skyldigheter beträffande offentliggörande och dokumentation

Enligt bestämmelserna i det tredje och det sjätte direktivet måste företag anmäla fusions- och delningsplaner till bolagsregistret och offentliggöra dessa planer i den nationella officiella tidningen eller på en central elektronisk plattform i enlighet med föreskrifterna i det första bolagsrättsdirektivet om krav på offentlighet för aktiebolag. Det kan ifrågasättas om det är nödvändigt att anmäla dessa planer till bolagsregistret, inte minst om de i dag är tillgängliga via Internet.

I direktiven fastställs vidare att aktieägarna måste få möjlighet att ta del av vissa handlingar där bolaget har sitt säte och kostnadsfritt få kopior av dessa handlingar. Även denna skyldighet förefaller inte ha anpassats till den moderna informationsteknikens möjligheter att ge tillgång till information på ett enklare och billigare sätt, vilket redan utnyttjas i nyare direktiv.

I konsekvensbedömningen granskas därför tre olika handlingsalternativ:

- Alternativ 1: Ingen ändring av nuvarande politik.
- Alternativ 2: Använda en central digital lösning på nationell nivå för offentliggörande av information.
- Alternativ 3: Använda företagets webbplats eller en annan webbplats för att offentliggöra informationen.

Alternativ 3 anses vara det bästa eftersom det kombinerar fördelen med att anpassa informationsmekanismerna i det tredje och det sjätte direktivet till dem som används i senare direktiv med den begränsade risken att aktieägarna drabbas av ytterligare kostnader för att få



tillgång till informationen. Alternativ 3 erbjuder också den största potentiella kostnadsbesparingen, vilken beräknas till över 3,5 miljoner euro/år.

### 4.3. Borgenärsskydd

Ändringar på senare år i det andra direktivet<sup>11</sup> har bl.a. gjort att direktivets bestämmelser om borgenärsskydd har blivit tydligare genom att borgenärerna, för att kunna erhålla säkerhet, på ett trovärdigt måste kunna visa att en åtgärd som rör företagets tecknade kapital gör att deras fordringar riskerar att inte gottgöras. Detta förtydligande saknas i motsvarande bestämmelser i det tredje och det sjätte direktivet, vilket leder till en bristande överensstämmelse med dessa direktiv.

Beträffande denna fråga diskuteras tre alternativ:

- Alternativ 1: Ingen ändring av nuvarande politik.
- Alternativ 2: Anpassa bestämmelserna om borgenärsskydd till föreskriften i det uppdaterade andra direktivet.
- Alternativ 3: Upphäva bestämmelserna om borgenärsskydd i direktiven.

Alternativ 2 rekommenderas eftersom man därmed skapar överensstämmelse mellan de olika EU-direktiven, men utan att äventyra borgenärernas rättigheter. Detta förväntas inte få någon väsentlig inverkan på företagens kostnader.

## 5. ÖVERVAKNING OCH UTVÄRDERING

Fem år efter det att ändringarna har införlivats bör en utvärdering göras av effekten av åtgärderna.

Denna utvärdering bör särskilt inriktas på följande frågor:

- Om och i vilken utsträckning företagens totala kostnader i samband med fusioner och förvärv har minskat. Detta bör bl.a. bedömas genom återkoppling från ett urval företag.
- Om den information som aktieägare och andra berörda parter får under processens gång kan anses vara tillräcklig.
- Om den rekommenderade möjligheten för medlemsstaterna när det gäller rapporteringskravet i det andra bolagsrättsdirektivet i samband med fusioner och delningar ger användbar information om huruvida ett obligatoriskt undantag bör övervägas.

En permanent övervakning av utvecklingen av företagens kostnader skulle innebära ytterligare administrativa bördor på företagen för att få in den information som krävs. Ett sådant system förutses därför inte i detta skede.

---

<sup>11</sup> Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/68/EG av den 6 september 2006 om ändring av rådets direktiv 77/91/EEG när det gäller att bilda ett aktiebolag samt att bevara och ändra dettas kapital, EUT L 264, 25.9.2006, s. 32.